

Interreg
SLOVENIJA – HRVATSKA
Europska unija | Europski fond za regionalni razvoj

**PRIRUČNIK O PROVEDBI
PROJEKATA ZA KORISNIKE**

**PRVI DIO:
O PROGRAMU**

Program suradnje
Interreg V-A Slovenija-Hrvatska
za programsko razdoblje 2014.–2020.
Verzija 2, 5. rujan 2016.

Priručnik o provedbi projekata za korisnike Programa suradnje Interreg V-A Slovenija - Hrvatska za razdoblje od 2014. do 2020. sufinancira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Upravljačko tijelo i Zajedničko tajništvo Programa pripremili su ga i objavili u suradnji s predstavnicima Slovenije i Hrvatske (Nacionalno tijelo). Upravljačko tijelo i Zajedničko tajništvo dio su službene strukture Ureda Vlade Republike Slovenije za razvoj i europsku kohezijsku politiku.

PRVI DIO: O PROGRAMU**KRATICE**

AA	Revizorsko tijelo
AB	Revizorski odbor
BTM	Bilateralni tehnički sastanak
CA	Tijelo za ovjeravanje
CB	Prekogranični
CF	Kohezijski fond
CP	Program suradnje
Program CBC	Program prekogranične suradnje
CSF	Zajednički strateški okvir
CPR	Uredba o zajedničkim odredbama
EK	Europska komisija
ECP	Pravilnik o europskoj kohezijskoj politici
EGTS	Europska grupacija za teritorijalnu suradnju
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
ESF	Europski socijalni fond
ESI	Europski strukturni i investicijski fondovi
ETS	Europska teritorijalna suradnja
FLC	Prvostupanjska kontrola
FTE	Ekvivalent punog radnog vremena
GODC	Ured vlade za razvoj i europsku koheziju politiku
ICT	Informacijska i komunikacijska tehnologija
IP	Investicijski prioritet
JS	Zajedničko tajništvo
LP	Vodeći partner
MA	Upravljačko tijelo
MC	Odbor za praćenje
NA	Nacionalno tijelo
NGO	Nevladina organizacija
NUTS	Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
PA	Sporazum o partnerstvu
PP	Projektni partner
RTD	Istraživanje, tehnologija i razvoj
RTDI	Istraživanje, tehnologija, razvoj i inovacija
R&D	Istraživanje i razvoj
R&I	Istraživanje i inovacija
SEA	Strateška procjena utjecaja na okoliš
SME	Mala i srednja poduzeća
SO	Specifični cilj
SWOT	Analize prednosti, slabosti, mogućnosti i prijetnji
TA	Tehnička podrška
TO	Tematski cilj

Priručnik o provedbi projekata za korisnike

**PRVI DIO:
O PROGRAMU**

PRVI DIO: O PROGRAMU**SADRŽAJ PRVOG DIJELA:**

UVOD	3
1. O PROGRAMU	4
1.1 Programsko područje	4
1.2 Investicijski prioriteti i specifični ciljevi	5
1.3 Tipovi aktivnosti, glavne ciljne skupine, tipovi korisnika koje podupire program i vodeća načela 7	
1.3.1 Prioritetna os Očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa	7
1.4 Pokazatelji rezultata i ishoda.....	15
1.5 Financijski okvir programa suradnje.....	16
1.6 Jezik programa	17
1.7 Struktura upravljanja.....	17
1.8 Elektronički sustav za praćenje (eMS)	20
2. PRAVNI OKVIR I DOKUMENTI U VEZI S PROGRAMOM	20
3. KLJUČNA NAČELA PROGRAMA INTERREG V-A SI - HR	21
3.1 Usmjerenost na rezultate.....	21
3.2 Teritorijalna relevantnost	22
3.3 Relevantnost partnerstva.....	22
3.4 Održivost	23
3.5 Horizontalna načela	23

PRVI DIO: O PROGRAMU

UVOD

Svrha ovoga Priručnika je pomoći potencijalnim podnositeljima u razvoju projekta i pripremi prijave za sudjelovanje u Programu suradnje (CP) Interreg V-A Slovenija - Hrvatska (Interreg SI-HR). Također, pruža informacije o izboru, provedbi i zaključivanju projekata.

Priručnik o provedbi projekata za korisnike ¹ dio je Paketa za prijavu i sastoji se od različitih tematskih dijelova. Općenito, Priručnik pruža važne i korisne informacije o provedbi projekta. Informacije o razvoju projekta i zahtjevima vezanim uz partnerstvo nalaze se u Drugom dijelu Priručnika; podnošenje i ocjenjivanje prijave opisano je u Trećem dijelu. Četvrti dio pruža informacije o prihvatljivosti troškova; Peti dio opisuje Izvještavanje o napretku projekta, Šesti dio posvećen je informiranju i komunikaciji, Sedmi dio pokriva arhiviranje i zaključivanje. **Podnositelji prijave stoga moraju, prije podnošenja prijave programskim tijelima, pažljivo pročitati cijeli Priručnik.** Informacije u ovom Priručniku su važne za pripremu dobre projektne prijave, kao i za provedbu već odobrenih projekata.

Ovaj priručnik je namijenjen samo za pripremu i provedbu projekata u okviru prioritetnih osi 2 i 3, dok se u okviru prioritetne osi 1 izvode strateški projekti, za koje vrijede drugačija pravila i smjernice, koje su navedene u posebnom priručniku.

Informacije u ovom Priručniku će se, po potrebi, dalje razvijati i ažurirati tijekom provedbe Programa. Program će također pružiti korisnicima mogućnosti edukacije i razmjene iskustava u obliku radionica.

Dodatne informacije i dokumenti o Otvorenom pozivu dostupni su na mrežnoj stranici www.si-hr.eu.

¹ Program suradnje (CP) Interreg SI-HR upotrebljava termin Vodeći partner za definiranje glavnog podnositelja prijave u fazi pripreme projekta i Vodeći korisnik nakon potpisivanja Ugovora o sufinanciranju.

PRVI DIO: O PROGRAMU

1. O PROGRAMU

Prekogranični program suradnje Interreg SI-HR sufinancira Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) u sklopu cilja Europske teritorijalne suradnje (ETS), koja podupire prekograničnu suradnju između Slovenije i Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020.

Opći cilj Europske teritorijalne suradnje (ETS) je promocija skladnog ekonomskog, društvenog i teritorijalnog razvoja Europske unije u cjelini. Programi prekogranične suradnje (CBC programi) imaju za cilj riješiti identificirane zajedničke izazove. Za regije koje sudjeluju u ovom programu, detaljne analize pokazale su posebne potrebe u područjima regionalnih nejednakosti i ruralno-urbanih podjela, nezaposlenosti i poboljšanja uvjeta za pametan rast, okoliša i prilagodbe klimatskim promjenama i jednakom pristupu socijalnim i zdravstvenim uslugama i uslugama službi za spašavanje.

Konceptualna usmjerenost Programa suradnje Interreg SI-HR slijedi ambiciju strategije Europa 2020 čiji su ciljevi "pametan, održiv i uključiv rast".

Uzeti su u obzir zajednički izazovi i potrebe za intervencijom koji su zajednički regijama koje su uključene u programsko područje kako bi se bolje doprinijelo društvenoj, ekonomskoj i teritorijalnoj koheziji.

1.1 Programsko područje

Programsko područje obuhvaća 17 NUTS 3 regija – statističke regije u Sloveniji i županije u Hrvatskoj:

Pomurska regija, Podravska regija, Savinjska regija, Zasavska regija, Posavska regija, regija Jugovzhodna Slovenija, Osrednjeslovenska regija, Primorsko-notranjska regija, Obalno-kraška regija

Primorsko-goranska županija, Istarska županija, Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija, Međimurska županija i Karlovačka županija.

Prema Članku 3. Uredbe Komisije (EU) Br. 1299/2013 (ETC Uredba), kako bi se osigurala koherentnost prekograničnog područja, pored 14 NUTS 3 regija duž slovensko-hrvatske granice, uključeni su Grad Zagreb, Osrednjeslovenska i Zasavska regija.

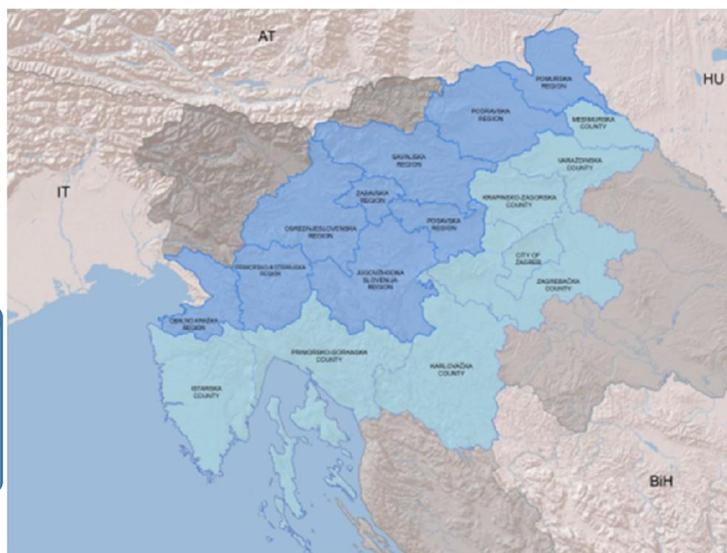
Osrednjeslovenska regija i Grad Zagreb (u razdoblju 2007. – 2013. susjedne regije) su bili uključeni zbog njihove neposredne blizine i koncentracije gospodarskih, istraživačkih, razvojnih i obrazovnih kapaciteta koji bi mogli značajno pridonijeti razvoju čitavog prekograničnog područja. Zasavska regija u Sloveniji uključena je kako bi povećala teritorijalnu koherentnost prekograničnog područja i kako bi se iskoristili potencijali prekogranične suradnje.

PRVI DIO: O PROGRAMU

Programsko područje pokriva površinu od 31.728 km² s populacijom od približno 3.285.000,00 stanovnika.

Novo: U usporedbi s razdobljem 2007. -2013., programsko područje pokriva i Zasavsku NUTS 3 regiju u Sloveniji

Novo: U usporedbi s razdobljem 2007. -2013., sve NUTS 3 regije dio su srži programskog područja.

1.2 Investicijski prioriteti i specifični ciljevi

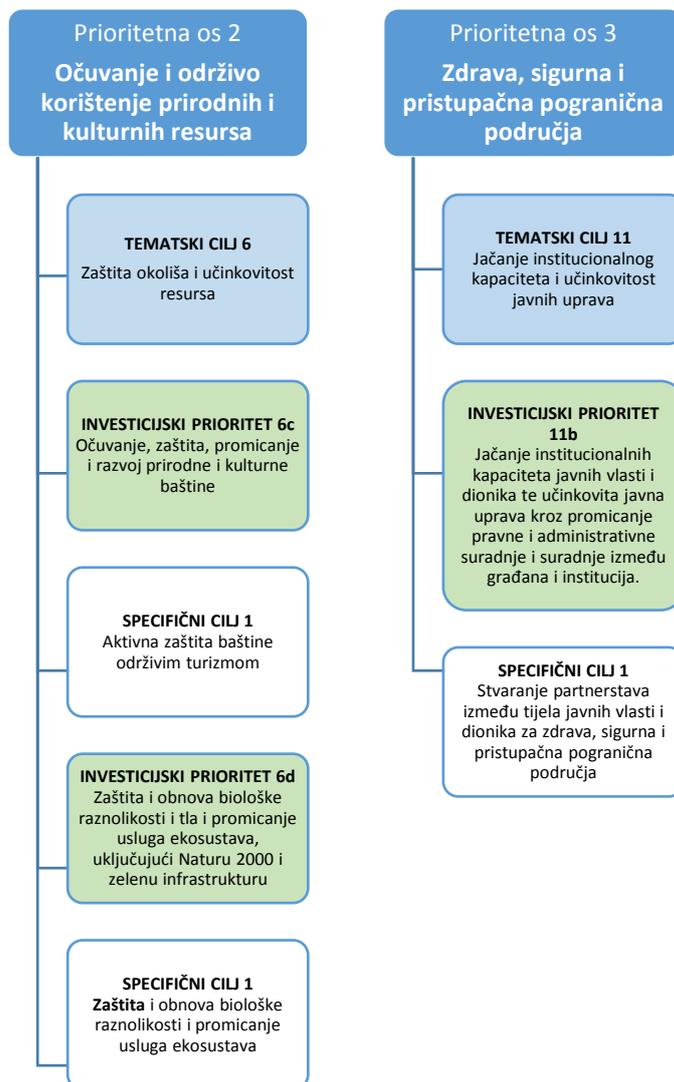
Opći cilj programa suradnje je promicanje održivog, sigurnog i vitalnog graničnog područja poticanjem pametnih pristupa za očuvanje, mobilizaciju i upravljanje prirodnim i kulturnim resursima za dobrobit ljudi koji žive i rade na tom području ili ga posjećuju .

Na temelju zajedničkog strateškog okvira, koji predviđa tematsku koncentraciju izdataka na ograničen broj ciljeva i investicijskih prioriteta, Program suradnje Interreg SI-HR odabrao je tri tematska cilja (TO 5 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima, TO 6 – Očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa , TO 11 Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih vlasti i dionika te učinkovita javna uprava) uz tri investicijska prioriteta i prioritet za Tehničku pomoć (TA).

Slika 1. opisuje Prioritetne osi 2 i 3.

PRVI DIO: O PROGRAMU

Slika 1: Prioritetne osi, tematski ciljevi, investicijski prioriteti i specifični ciljevi osim Prioritetne osi 1 i Tehničke pomoći:

Za detaljne informacije oko opisa prioritetnih osi/investicijskih prioriteti, njihovih ciljeva i glavnih aktivnosti, pročitajte Odjeljak 2 Programa suradnje. Kako bi uskladili vaš projekt s Programom, potrebno je pročitati i uzeti u obzir opis ispod svake prioritetne osi/investicijskog prioriteta koji je dan u Programu suradnje Interreg V-A Slovenija - Hrvatska².

Za svaki tip operacije moraju se uzeti u obzir i horizontalna načela programa, a to su: održivi razvoj, jednake mogućnosti i nediskriminacija i promicanje ravnopravnosti između muškaraca i žena. Horizontalna načela će se naročito promatrati tijekom odabira projekata, bez obzira na prioritetnu os za koju su predložene. Za više informacija o horizontalnim načelima, pogledajte Odjeljak 8 dotičnog Programa suradnje i Prvi dio, poglavlje 3.5 ovog Priručnika.

² Program suradnje Interreg V-A Slovenija - Hrvatska dostupan je na mrežnoj stranici: www.si-hr.eu.

PRVI DIO: O PROGRAMU**1.3 Tipovi aktivnosti, glavne ciljne skupine, tipovi korisnika koje podupire program i vodeća načela****1.3.1 Prioritetna os Očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa****Specifični cilj 2.1 –Aktivna zaštita baštine održivim turizmom**

Investicijski prioritet	Specifični cilj
6c Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	Aktivna zaštita baštine održivim turizmom

Tipovi i primjeri aktivnosti koje će se podržati u okviru specifičnog cilja 2.1**1. Razvoj prekograničnih turističkih proizvoda i destinacija na osnovi kulturne i prirodne baštine sljedeći koncepte aktivnog očuvanja, održivog turizma te pristupa odzodo prema gore (bottom – up) i integriranog pristupa**

- ✓ Konzervacija, obnova i očuvanje malih razmjera registrirane kulturne i/ili prirodne baštine, uključujući i obvezu razvoja sadržaja za pametno korištenje i održivo upravljanje (npr. obnova etnografskih tradicionalnih zgrada za potrebe lokalnih muzeja, prirodnih interpretacijskih putova, arheoloških parkova itd.);
- ✓ Investicije malih razmjera u posjetiteljsku infrastrukturu i opremu koja poboljšava dostupnost, protok posjetitelja i iskustva posjetitelja registrirane kulturne i/ili prirodne baštine (npr. centri za posjetitelje, obrtni centri za proizvodnju i izložbena mjesta, biciklističke staze i najam bicikala, parkirališta, prilagodbe za osobe s posebnim potrebama, putovi do lokaliteta baštine itd.);
- ✓ Razvoj novih sadržaja i koncepata interpretacije (npr. pričanje priča) prirodne i/ili kulturne baštine uzimajući u obzir razvoj nove publike i trendova (npr. inovativne izložbe, prekogranični događaji itd.);
- ✓ Razvoj novog ili poboljšanog zajedničkog održivog turizma ili povezanih proizvoda i usluga u obliku jedinstvenih tematskih tura, paketa, itinerara, ruta ili turističkih ponuda spajanjem prirodnih i kulturnih resursa s obrtima i umjetnošću, lokalnim dobavljačima, malim i srednjim poduzećima, turističkim operaterima, ... i iskorištavanjem potencijala Istraživanja, Tehnologije i Inovacije (RTI), alata Informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), e-usluga i/ili tržišnih trendova.

2. Strukture suradnje, upravljanje i promocija prekogranične destinacije ili proizvoda

- ✓ Uspostava, pozicioniranje i promoviranje prekograničnih struktura suradnje, na temelju

PRVI DIO: O PROGRAMU

teritorija ili proizvoda, povezujući operatere kulturne i prirodne baštine, poduzeća, organizacija koje upravljaju odredištima i/ili drugih partnera koji dijele zajednički interes za prekograničnim održivim turizmom i aktivnim očuvanjem (npr. klasteri, lanac vrijednosti ili slične strukture koje su partnerima najprikladnije za praćenje zajednički postavljenih ciljeva);

- ✓ Podrška internacionalizaciji i pristupu na tržišta prekograničnih održivih turističkih destinacija i proizvoda (npr. potpora za ulazak na tržište, zajednički razvoj i upravljanje marketinškim konceptima i planovima, sudjelovanje na međunarodnim događajima i sajmovima na trećim tržištima itd.);
- ✓ Izrada i provedba inovativne promocije prekograničnih održivih turističkih destinacija i proizvoda, uključujući upotrebu Informacijskih komunikacijskih tehnologija (ICT-a), pametnih tehnologija, društvenih medija itd.

3. Poboljšanje baze znanja i kapaciteta za aktivno očuvanje i održivi turizam

- ✓ Osposobljavanje, mentorstvo, podizanje razine svijesti, razmjena dobre prakse, praktične smjernice i ekspertiza kao i slične aktivnosti koje podupiru:
 - Sve faze potrebne za očuvanje, zaštitu i održavanje baštine i tradicionalnih vještina i jačanje kulturnog i krajobraznog identiteta područja (npr. Info točke i smjernice za praktičnu obnovu baštine, prijenos tradicionalnog znanja itd.);
 - Sve faze mobilizacije baštine za održivi razvoj i stvaranje radnih mjesta u održivom turizmu i povezanim poduzećima (npr. start-up centri za obrte, programi za stjecanje novih vještina i kompetencija za dionike uključene u održivi turizam i kulturu, vještine interpretacije baštine, tematski turistički vodiči, itd.)
- ✓ Razvoj i testiranje novih poslovnih modela za upravljanje kulturnom i/ili prirodnom baštinom (npr. upravljanje i promocija malih povijesnih gradića itd.);
- ✓ Razvoj i uvođenje standarda kvalitete okoliša ili drugih standarda kvalitete;
- ✓ Izrada i provedba planova o upravljanju posjetiteljima (npr. brojanje posjetitelja, nadzor posjetitelja, koncepti razvoja publike itd.)

Glavne ciljne skupine koje će se podržati u okviru specifičnog cilja 2.1

- ✓ Turisti/posjetitelji
- ✓ Lokalno stanovništvo
- ✓ Vlasnici lokaliteta baštine
- ✓ Tvrtke, njihovi zaposlenici i potencijalni *start-upovi* povezani s upotrebom kulturne ili prirodne baštine ili održivog turizma
- ✓ I skupine navedene u poglavlju "Indikativni tipovi korisnika"

PRVI DIO: O PROGRAMU

Tipovi korisnika koji će se podržati u okviru specifičnog cilja 2.1

- ✓ Lokalna, regionalna ili nacionalna tijela (npr. općine, županije...)
- ✓ Neprofitne organizacije osnovane prema javnom ili privatnom pravu - pravne osobe koje djeluju na području kulturne ili prirodne baštine, razvoja održivog turizma ili povezanih usluga (npr. muzeji, upravljačka tijela područja Natura 2000 i zaštićenih područja, regionalne razvojne agencije, organizacije za upravljanje turističkim odredištima, nevladine organizacije, udruge...)
- ✓ Mala i srednja poduzeća

Vodeća načela

Tijekom postupka odabira, osim kriterija koji se primjenjuju za ocjenjivanje projekta, pod ovim specifičnim ciljem zahtijevat će se sljedeće:

- ✓ Svako odredište baštine ili investicije malih razmjera koje dobije potporu u sklopu ovog Programa treba biti **javno dostupno** nakon završetka projekta.
- ✓ Od privatnog vodećeg partnera koji ostvaruju profit tražit će se da osigura, prije potpisivanja Ugovora o sufinanciranju, dokaz da je financijska garancija na snazi.
- ✓ Svaki projekt mora slijediti načela održivog turizma.

Ovi zahtjevi su preduvjet za odobrenje projekta i provjeravati će se tijekom procesa ocjenjivanja projektne prijave. Ako projektna prijava ne će ispunjavati navedene zahtjeve biti će odbijena.

Veću važnost u odnosu na postizanje specifičnog cilja imat će projekti koji pokazuju, na primjer:

- ✓ Doprinos uravnoteženosti (smart balance) očuvanja i održive upotrebe prirodnih i kulturnih resursa;
- ✓ Potporu konceptu aktivnog očuvanja, pristupu odozdo prema gore (bottom –up) i integriranom pristupu.
- ✓ Uzimaju u obzir odgovarajuće upravljanje posjetiteljima i kapacitet nosivosti određenog odredišta baštine.
- ✓ Integraciju kulturne i prirodne baštine s relevantnim turističkim dionicima (tvrtke, organizacije koje upravljaju turizmom itd.) u jedinstvene prekogranične turističke proizvode ili destinacije.
- ✓ Poboljšanje, umrežavanje i unaprjeđenje postojećih inicijativa za postizanje veće atraktivnosti, vidljivosti i dugotrajne održivosti.
- ✓ Integraciju horizontalnih pitanja Programa suradnje (CP-a) (Istraživanje i razvoj – R&D, jačanje kapaciteta – Capacity Building, ili Informacijskih i komunikacijskih tehnologija ICT-a) kao dodanu vrijednost projektu.

Ove smjernice nisu preduvjet za odobrenje projekta. Predstavljaju kriterij za ocjenjivanje

PRVI DIO: O PROGRAMU

kvalitete zaprimljene prijave. To znači da će se ocjenjivati doprinos projekta ovim smjernicama, i bolji doprinos će biti ocijenjen s većim brojem bodova.

Specifični cilj 2.2 - Zaštita i obnova biološke raznolikosti i promocija usluga ekosustava

Investicijski prioritet	Specifični cilj
6d Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla te promocija usluga ekosustava, uključujući Naturu 2000 i zelenu infrastrukturu	Zaštita i obnova biološke raznolikosti i promocija usluga ekosustava

Tipovi i primjeri aktivnosti koje će se podržati u okviru specifičnog cilja 2.2

- Aktivnosti jačanja kapaciteta** za povećanje sudjelovanja, razine svijesti, znanja i prihvaćanja **očuvanja prirode i usluga ekosustava** među ciljnim skupinama;
- Razvoj zajedničkih koordiniranih pristupa, metoda, alata i novih rješenja** u planiranju, nadzoru i upravljanju Nature 2000 i ostalim vrstama i stanišnim tipovima važnim za CB područje (npr. razmjena podataka, integracija metoda planiranja i nadzora, uvođenje novih alata i tehnologija za nadzor, koordinacija pristupa upravljanja itd.);
- Provedba nadzornih istraživanja** Nature 2000 stanišnih tipova ili vrsta kao i ostalih staništa i vrsta važnih za CB područje.

Svaki projekt bi u sklopu svojih aktivnosti trebao provesti barem jednu od sljedećih akcija :

- Praktične demonstracijske akcije u prirodi** kojima je cilj poboljšanje uvjeta i zaštita različitih stanišnih tipova i vrsta:
 - ✓ Uspostava potrebne infrastrukture malih razmjera za poboljšanje životnog okoliša stanišnih tipova i vrsta, smanjenje vanjskih pritisaka i usmjeravanja dostupnosti kako bi se donio izravni pozitivni učinak na Natura 2000 i ostale vrste i stanišne tipove važne za prekogranično (CB) područje (npr. mostovi i platforme za promatranje, mjere zaštite, sustav protoka ...);
 - ✓ Usmjeravanje turističkih i rekreacijskih tokova (promet/posjetitelji) kako bi se osigurala zaštite prirode (npr. izrada i provedba planova za upravljanje posjetiteljima, nadzor i usmjeravanje posjetitelja) i uspostava tih zona;
 - ✓ Obnova staništa, oživljavanje riječnih korita / poboljšanje hidroloških uvjeta;
 - ✓ Osiguravanje cjelovitosti staništa;
 - ✓ Uspostava zelene infrastrukture koja podržava zaštitu i očuvanje stanišnih tipova i vrsta i smanjenje rizika od gubitka biološke raznolikosti;
 - ✓ Uklanjanje i sprječavanje širenja invazivnih stranih vrsta;
 - ✓ Provedba mjera za sprječavanje nastanka sukcesije biljaka (u napuštenim područjima koja nisu obuhvaćena Planom za ruralni razvoj).
- Identifikacija, mapiranje, vrednovanje i poboljšanje **usluga ekosustava** pomoću zajedničkih pilot studija vrijednosti ekosustava i razvoj metodologija za regionalna zelena računovodstva ili drugi sustav Plaćanja za uslugu ekosustava (PES).

PRVI DIO: O PROGRAMU

Glavne ciljne skupine koje će se podržati u okviru specifičnog cilja 2.2

- ✓ Lokalno stanovništvo
- ✓ Posjetitelji/turisti
- ✓ Lokalne zajednice
- ✓ Poljoprivrednici
- ✓ Vlasnici zemljišta na području NATURA 2000, zaštićenih područja i drugih područja prirodnih vrijednosti
- ✓ Tvrtke
- ✓ Učitelji, studenti, učenici, djeca
- ✓ kao i skupine navedene u poglavlju "Indikativni tipovi korisnika".

Tipovi korisnika koji će se podržati u okviru specifičnog cilja 2.2

- ✓ Lokalna, regionalna ili nacionalna tijela (npr. općine, županije...)
- ✓ Neprofitne organizacije osnovane prema javnom ili privatnom pravu - pravne osobe koje djeluju na području zaštite prirode (npr. Upravljačka tijela područja Natura 2000 i upravljačka tijela zaštićenih područja, tijela za konzervaciju, nevladine organizacije, institucije za istraživanje i razvoj, regionalne razvojne agencije, šumarski instituti, centri za ruralni razvoj itd.)

Vodeća načela

Tijekom postupaka odabira, veću važnost u odnosu na postizanje specifičnog cilja imati će:

- ✓ Projekti usredotočeni na očuvanje biološke raznolikosti koji imaju pozitivan učinak na:
 - Stupanj očuvanosti statusa Natura 2000 vrsta i stanišnih tipova koji se mogu naći na obje strane programskog područja ili
 - Natura 2000 područja koja graniče jedni s drugima poput graničnih rijeka Mura, Drava Sotla/Sutla, Kolpa/Kupa, Dragonja itd.; prekograničnih šumskih područja Gorjanci/Žumberak, Kočevsko/Snežnik/Snježnik/Gorski Kotar itd.; ili prekograničnih krških područja (npr. Kras/Ćićarija).
- ✓ Projekti koji primjenjuju horizontalna pitanja programa suradnje (Istraživanje i razvoj-R&D, jačanje kapaciteta-Capacity Building, ili Informacijske i komunikacijske tehnologije-ICT) kao dodane vrijednosti projektu.

Ove smjernice nisu preduvjet za odobrenje projekta. Predstavljaju kriterij za ocjenjivanje kvalitete zaprimljene prijave. To znači da će se ocjenjivati doprinos projekta navedenim smjernicama i bolji doprinos će biti ocijenjen s većim brojem bodova.

PRVI DIO: O PROGRAMU

1.3.2 Prioritetna os 3 – Zdrava, sigurna i pristupačna pogranična područja

Specifični cilj 3.1. - Stvaranje partnerstava između tijela javnih vlasti i dionika za zdrava, sigurna i pristupačna granična područja

Investicijski prioritet	Specifični cilj
11 Jačanje institucionalnog kapaciteta javnih vlasti i dionika i učinkovita javna uprava kroz promicanje pravne i administrativne suradnje i suradnje između građana i institucija	Stvaranje partnerstava između tijela javnih vlasti i dionika za zdrava, sigurna i pristupačna granična područja

Tipovi i primjeri aktivnosti koje će se podržati u okviru specifičnog cilja 3.1

Indikativne akcije koje će biti podržane na području i) **javnog zdravstva i zdravstvene skrbi**, ii) **socijalne skrbi**, iii) **sigurnosti** (civilna zaštita, hitne službe i službe za spašavanje), vi) **prekograničnog javnog prijevoza i održivih usluga za mobilnost**:

- Uspostava novih ili jačanje postojećih prekograničnih struktura suradnje³** javnih institucija, civilnog društva i drugih dionika kako bi se osigurala integrirana teritorijalna rješenja za pružanje usluga u određenim područjima (npr. zajednički tematski događaji i radionice; razmjena znanja, informacije i razvoj i razmjena baza podataka, upoznavanje s pravnim okvirom partnera i administrativnim sustavima, bilateralni sporazumi s ciljem identificiranja zajedničkih razvojnih problema i struktura za dugoročne operacije);
- Koordinacija, izrada i poboljšanje zajedničkih planova, procedura i razmjena modela upravljanja** za pružanje prekograničnih usluga i/ili usluga u graničnim područjima u kojima nedostaju usluge (npr. izrada zajedničkih prekograničnih planova, strategija i programa, optimizacija procesa pružanja usluga, smanjenje administrativnih barijera, usklađivanje protokola i postupaka intervencije, prijenos primjera dobre prakse);
- Razvoj vještina i kompetencija** za pružanje određenih javnih usluga (npr. programi zajedničkog osposobljavanja, tehničko osposobljavanje i kapaciteti za prekogranične intervencije, jezične i međukulturalne vještine, mentorstvo, prekogranična razmjena i obuka osoblja itd.);

³ Prekogranična struktura suradnje je prekogranična skupina institucija i dionika koji su se osnovali ili poboljšali tijekom projekta s ciljem razvoja i pružanja određenih javnih usluga ili programa. Skupina može nadilaziti projektno partnerstvo, ali mora postojati nakon završetka projekta.

PRVI DIO: O PROGRAMU

4. **Zajednički razvoj i pružanje (demonstracija) novih ili poboljšanih usluga unutar struktura suradnje** (npr. inovativni organizacijski modeli za pružanje usluge, organizacijske strukture za pružanje mobilnih usluga, diversifikacija kanala za pružanje usluga, jačanje organizacijskih i tehničkih kapaciteta za pružanje određenih usluga, prilagodba rasporeda i integracija javnih prijevoza preko granice itd.);
5. **Promocija aktivnog uključivanja različitih skupina građana** u prekograničnu suradnju i korištenje novih usluga (npr. specijalizirani događaji, kampanje podizanja svijesti i promotivne kampanje itd.);
6. **Promocija struktura suradnje, njihovih zajedničkih usluga i programa**

Glavne ciljne skupine koje će se podržati u okviru specifičnog cilja 3.1

- ✓ Pružatelji usluga
- ✓ Članovi osoblja u organizacijama koje pružaju javne usluge
- ✓ Volonteri
- ✓ Lokalno stanovništvo na perifernim graničnim područjima
- ✓ Turisti/posjetitelji perifernih graničnih područja
- ✓ kao i skupine navedene u poglavlju "Indikativni tipovi korisnika potpore".

Tipovi korisnika koji će se podržati u okviru specifičnog cilja 3.1

- ✓ Nacionalna, regionalna i lokalna tijela
- ✓ Neprofitne organizacije osnovane prema javnom ili privatnom pravu – pravne osobe (npr. zdravstveni centri, organizacije socijalne skrbi, nevladine organizacije, centri za starije osobe, regionalne razvojne agencije, socijalna poduzeća, službe spašavanja i organizacije civilne zaštite itd.)

Vodeća načela

Tijekom postupka odabira, osim kriterija koji se primjenjuju za ocjenjivanje projekta, pod ovim specifičnim ciljem zahtijevat će se sljedeće:

- ✓ Projekti trebaju biti jasno usmjereni prema razvoju održive prekogranične strukture suradnje.
- ✓ Svaka prekogranična struktura suradnje mora se odnositi na barem jedno od prioritarnih područja :
 - javno zdravstvo i zdravstvena skrb,
 - službe socijalne skrbi,
 - sigurnost (službe civilne zaštite, hitne službe i službe za spašavanje),
 - prekogranični javni prijevoz i održive usluge za mobilnost.

PRVI DIO: O PROGRAMU

- ✓ Svaka prekogranične struktura suradnje mora unaprijediti ili
 - pružanje prekograničnih usluga ili
 - pružanje usluga usmjerenih na periferna/ruralna područja.Periferna/ruralna područja u okviru ovog programa suradnje smatraju se sva područja izvan urbanih centara gradskih općina.⁴
- ✓ Svaka razvijena usluga, struktura ili model mora biti popraćena demonstracijskom akcijom koja omogućava prijenos najboljih praksi i/ili testiranje novih rješenja u kontekstu stvarnog života.

Ovi zahtjevi su preduvjet za odobrenje projekta i provjeravati će se tijekom ocjenjivanja prijave projekta. U slučaju da podnesena prijava ne ispunjava ove zahtjeve, prijava će biti odbijena.

Veću važnost u odnosu na postizanje specifičnog cilja imati će :

- ✓ Projekti koji pokazuju vertikalnu integraciju institucija i veću teritorijalnu pokrivenost strukture suradnje. Sudjelovanje resornih ministarstava u ulozi pridruženih partnera u projektu odražavati će stratešku važnost projekta.
- ✓ Projekti koji primjenjuju horizontalna pitanja programa suradnje (R&D-Istraživanje i razvoj, Capacity Building-jačanje kapaciteta ili ICT- Informacijske i komunikacijske tehnologije) kao dodane vrijednosti projektu.
- ✓ Projekti koji su usmjereni na pružanje usluga ranjivim ciljnim skupinama poput isključenih starijih osoba, žena i mladih u riziku, migranata, osoba s invaliditetom i ostalim skupinama kojima prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost u programskom području.

Ove smjernice nisu preduvjet za ocjenjivanje projekta. Predstavljaju kriterij za ocjenjivanje kvalitete zaprimljene prijave. To znači da će se ocjenjivati doprinos projekta navedenim smjernicama i bolji doprinos će biti ocijenjen s većim brojem bodova.

⁴ Urbanim centrom smatra se naselje u kojem je smještena gradska općina (u slučaju Slovenije) ili grad (u slučaju Hrvatske).

PRVI DIO: O PROGRAMU

1.4 Pokazatelji rezultata i ishoda

Projekti moraju sa svojim ishodima i rezultatima doprinijeti Pokazateljima Programa suradnje Interreg SI-HR koji će se pratiti na razini programa i na razini projekta.

Pokazatelji programskih rezultata predstavljaju očekivanu mjerljivu promjenu, koju će program postići tijekom cijelog programskog razdoblja uz pomoć svih odobrenih projekata. Oni su unaprijed količinski određeni na razini programa i prate se samo na razini programa.

Tablica 1: Pokazatelji programskih rezultata

Prioritetne osi	Specifični cilj	Specifični pokazatelji rezultata	
2	Očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa	6c Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	Posjetitelji kulturnih i prirodnih odredišta baštine u programskom području
		6d Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla i promicanje usluga ekosustava, uključujući Naturu 2000 i zelenu infrastrukturu	Prosječan stupanj očuvanosti stanišnih tipova i vrsta na područjima Natura 2000 u programskom području - vrste Prosječan stupanj očuvanosti stanišnih tipova i vrsta na područjima Natura 2000 u programskom području - staništa
3	Zdrava, sigurna i pristupačna granična područja	11 Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih vlasti i dionika te učinkovita javna uprava kroz promicanje pravne i administrativne suradnje i suradnje između građana i institucija	Razina kvalitete suradnje u području zdravlja, socijalne skrbi, sigurnosti i mobilnih službi unutar programskog područja

Pokazatelji programskih ishoda predstavljaju opipljive isporučevine programa, koje će program postići tijekom cijelog programskog razdoblja uz pomoć svih odobrenih projekata. Ti pokazatelji su unaprijed količinski određeni na razini programa te se prate i na razini programa i na razini projekta.

Tablica 2: Zajednički i specifični programski pokazatelji ishoda prema investicijskom prioritetu

Prioritetne osi	Specifični cilj	Zajednički i specifični programski pokazatelji ishoda	
2	Očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa	6c Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	Povećanje očekivanog broja posjeta u podržanim odredištima kulturne ili prirodne baštine i znamenitostima
			Investicije malih razmjera u posjetiteljsku infrastrukturu i očuvanje prirodne i kulturne baštine
			Novi ili poboljšani prekogranični proizvodi i destinacije održivog turizma integrirane prirodne i kulturne baštine
			Osobe koje sudjeluju u aktivnostima jačanja

PRVI DIO: O PROGRAMU

			kapaciteta
			Broj poduzeća koja primaju potporu
			Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva
		6d Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla i promicanje usluga ekosustava, uključujući Naturu 2000 i zelenu infrastrukturu	Površina staništa koja su podržana za postizanje boljeg statusa zaštite
			Provedene praktične demonstracijske mjere u prirodi za potporu biološke raznolikosti
			Razvijene zajedničke studije i alati za ocjenjivanje i promociju usluga ekosustava
			Osobe s poboljšanim praktičnim vještinama i kompetencijama za provedbu mjera zaštite biološke raznolikosti i valorizacije usluga ekosustava
3	Zdrava, sigurna i pristupačna granična područja	11 Jačanje institucionalnog kapaciteta javnih vlasti i dionika i učinkovitost javne uprave kroz promicanje pravne i administrativne suradnje i suradnje između građana i institucija	Institucije koje sudjeluju u prekograničnim strukturama
			Osobe koje predstavljaju institucije i dionike programskog područja s unaprijeđenim vještinama i kompetencijama za pružanje prekograničnih usluga.

1.5 Financijski okvir programa suradnje

Ukupna vrijednost programa iznosi do 50.722.582 €, od čega doprinos EFRR-a iznosi do 43.114.193 €. Za Prioritetnu os 1 - strateški projekti, alocirati će se 10.026.557 € iz EFRR-a. Ukupna vrijednost programa raspoloživa za financiranje projekata pod Prioritetnim osima 2 i 3 iznosi 38,9 milijuna €, od čega 85% financira EFRR, dok se 15% osigurava putem drugih izvora financiranja.

Tablica 3 prikazuje podjelu raspoloživih sredstava za projekte po prioritetnim osima, osim Prioritetne osi 1 i Tehničke pomoći.

Tablica 3: Podjela dostupnih sredstava za projekte Prioritetnih osi 2 i 3

Prioritetna os	Potpora Unije (u EUR)	Nacionalno sufinanciranje (u EUR)	Ukupna sredstva (u EUR)	Stopa sufinanciranja
Prioritetna os 2	28.074.358	4.954.299	33.028.657	85 %
Prioritetna os 3	5.013.278	884.697	5.897.975	85 %
Ukupno	33.087.636	5.838.996	38.926.632	85 %

PRVI DIO: O PROGRAMU

1.6 Jezik programa

Službeni jezici programa Interreg SI-HR su slovenski, hrvatski i engleski. Službena pisana komunikacija sa Zajedničkim tajništvom ili Upravljačkim tijelom se načelno provodi dvojezično, na slovenskom i hrvatskom jeziku. Svi članovi Zajedničkog tajništva razumiju slovenski i hrvatski jezik, stoga je komunikacija s projektnim partnerima osigurana na oba jezika.

1.7 Struktura upravljanja

Program suradnje Interreg SI - HR je zajednički program dviju država članica, Slovenije i Hrvatske.

Zajednička struktura provedbe programa uključuje sljedeća programska tijela: Upravljačko tijelo kojemu pomaže Zajedničko tajništvo, Tijelo za ovjeravanje i Tijelo za reviziju. Za učinkovitu i neometanu provedbu Programa suradnje uključena su i Nacionalna tijela te Nacionalni kontrolori.

Upravljačko tijelo (MA)

Upravljačko tijelo odgovorno je za upravljanje i provedbu programa u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i propisima Europske unije koja se odnose na Europski fond za regionalni razvoj (EFFR).

Zajedničko tajništvo (JS)

Zajedničko tajništvo pomaže Upravljačkom tijelu i Odboru za praćenje u izvršavanju njihovih funkcija i organizira provedbu programa na dnevnoj bazi. Također pruža informacije i smjernice za podnositelje prijave i projektne partnere.

Tijelo za ovjeravanje (CA)

Tijelo za ovjeravanje ovjerava Zahtjeve za povrat i Zahtjeve za isplatu prije njihovog slanja Komisiji. Tijelo za ovjeravanje izvršava isplate Vodećim partnerima ili u iznimnim slučajevima projektnim partnerima.

Tijelo za reviziju (Drugostupanjska kontrola)

Tijelu za reviziju pomaže skupina revizora sastavljena od predstavnika obiju država članica koje sudjeluju u Programu suradnje. Tijelo za reviziju odgovorno je za provjeru učinkovitog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole programa suradnje (CP). Revizije projekata će se provoditi tokom čitavog trajanja programa.

Nacionalna tijela (NO)

Nacionalna tijela - predstavnici država članica - pružaju informacije podnositeljima prijave kako bi se dobili kvalitetni projekti koji će ispunjavati ciljeve i pokazatelje Programa suradnje i pomažu Upravljačkom tijelu i Zajedničkom tajništvu u organizaciji potpore za potencijalne podnositelje prijave u pronalaženju prekograničnih (CB) projektnih partnera.

Nacionalni kontrolori (FLC - Prvostupanjska kontrola)

Nacionalni kontrolori provjeravaju isporuku sufinanciranih proizvoda i usluga, utemeljenost prijavljenih troškova i njihovu usklađenost s EU, programskim i nacionalnim pravilima. U tu

PRVI DIO: O PROGRAMU

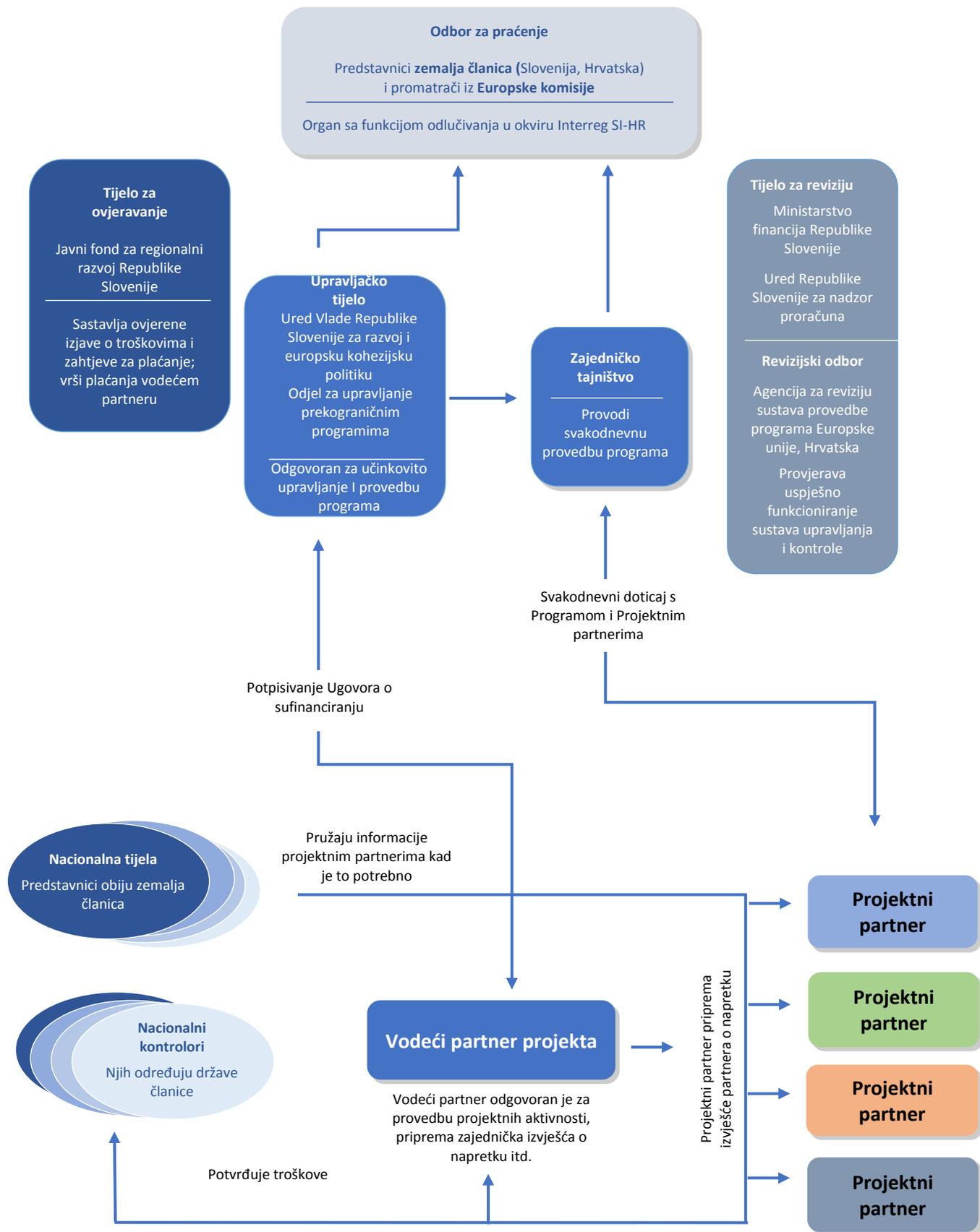
svrhu, svaka država članica odredila je kontrolore odgovorne za provjeru zakonitosti i pravilnosti troškova, prijavljenih od svakog pojedinog vodećeg i projektnog partnera koji sudjeluje u projektu, koji se provodi na području tih istih partnera.

Odbor za praćenje (MC)

Odbor za praćenje upravlja programom, nadzire kvalitetu i učinkovitost njegove provedbe i odlučuje o odobrenju ili odbijanju projekata za financiranje. Sastavljen je od predstavnika obje država članice, Slovenije i Hrvatske. Popis članova Odbora za praćenje dostupan je na mrežnoj stranici programa.

PRVI DIO: O PROGRAMU

Slika 2: Upravljačka struktura programa

PRVI DIO: O PROGRAMU

1.8 Elektronički sustav za praćenje (eMS)

Za praćenje provedbe, uključujući postupke prijave i izvještavanja, program Interreg SI-HR koristi informacijski sustav eMS. eMS je sustav za praćenje i komunikacijski portal koji omogućuje podnošenje prijave, odobrenje, upravljanje te izvještavanje i praćenje projekata. Sustav omogućuje prikupljanje svih informacija o podnesenim i odobrenim projektima, njihovom ocjenjivanju, provedbi i postignućima te izmjenama i zaključivanju.

U odnosu na period 2007.-2013. umjesto sustava za praćenje ISARR, koristiti će se eMS sustav za podnošenje prijava i izvještavanje o troškovima.

2. PRAVNI OKVIR I DOKUMENTI U VEZI S PROGRAMOM

Projekti provedeni u sklopu programa moraju biti u skladu s pravilima Europske unije koja reguliraju Strukturne fondove, s nacionalnim zakonodavstvom, te moraju pokazati usklađenost i komplementarnost s regionalnim, nacionalnim i sektorskim razvojnim strategijama/programima. Dokumenti ili *web* linkovi do relevantnih dokumenata navedenih u nastavku (popis nije konačan) dostupni su na mrežnoj stranici programa www.si-hr.eu.

Relevantni programski dokumenti

- ✓ Program suradnje Interreg V-A Slovenija - Hrvatska (usvojen Odlukom Europske komisije C(2015)6775 finalna verzija usvojena 30. rujna 2015.)

Ključne uredbe o Europskim strukturnim i investicijskim fondovima (osnovne EU Uredbe za razdoblje 2014. - 2020.)

- ✓ Uredba o zajedničkim odredbama (CPR)

Uredba (EU) br. **1303/2013** Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006

- ✓ Uredba o ETS-u

Uredba (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja”.

- ✓ Uredba o EFRR-u

Uredba (EU) br. **1301/2013** Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006.

- ✓ Uredba o EGTS-u

PRVI DIO: O PROGRAMU

Uredba (EU) br. **1302/2013** Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija.

Strateški okvir

- ✓ Europa 2020: Strategija za pametan, održiv i uključiv rast, Komunikacija Komisije o Strategiji Europa 2020, COM(2010)2020 finalno
- ✓ Dunavska strategija: Strategija Europske unije za Dunavsku regiju, Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću Europske unije, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija, COM(2010)/0715 finalno
- ✓ Strategija Europske unije za Jadransku i Jonsku regiju (EUSAIR, 2014)
- ✓ Strategija Europske unije za Alpsku regiju (EUSALP, 2015)

Temeljni nacionalni propisi

Osim pravila Europske unije i pravila Programa suradnje, moraju se poštivati i nacionalni propisi. Istaknuti ćemo samo neke primjere:

- ✓ **Nabava roba i usluga:** bez obzira na to je li korisnik javni ili privatni, svi moraju postupati u skladu s pravilima o javnoj nabavi koja se primjenjuju na javne korisnike.
- ✓ **Državna potpora:** ako projekt ili njegove aktivnosti podliježu pravilima državne potpore, moraju se poštivati granice iznosa javnog financiranja ili intenziteta potpore.
- ✓ Tijekom pripreme i provedbe projekta treba se poštivati važeće nacionalno zakonodavstvo koje **regulira specifična područja na koja se projekt odnosi**, kao na primjer intervencije na području zaštite prirode, prirodna i kulturna baštine, graditeljstvo itd..

3. KLJUČNA NAČELA PROGRAMA INTERREG V-A SI - HR

3.1 Usmjerenost na rezultate

Veliku važnost u ovom programskom razdoblju ima usmjerenost projekata na rezultate s potrebom postizanja vidljivih konkretnih rezultata. Pristup usmjerenosti na rezultate odražava se u novom programu, kao i u projektnoj intervencijskoj logici.

Programska intervencijska logika

U razdoblju financiranja 2014.-2020., Europska unija od programa zahtijeva postavljanje intervencijske logike koja je **usmjerena na rezultate**, dokazujući njihov jasni doprinos ciljevima strategije Europe 2020 te ekonomskoj, društvenoj i teritorijalnoj koheziji. Programi će financirati projekte koji dokažu tranziciju ishoda, koji proizlaze iz "soft" aktivnosti (ankete, studije itd.), u konkretne, vidljive i održive rezultate. Oni moraju voditi prema promjeni (poboljšanju) prvobitnog stanja u programskom području.

PRVI DIO: O PROGRAMU

Intervencijska logika programa suradnje Interreg SI-HR sastoji se od četiri prioritete osi (uključujući os za Tehničku pomoć) i njima povezanim specifičnim ciljevima. Za svaki specifični cilj, definirani su očekivani rezultati (vidi Poglavlje 1., Odjeljak 1.4), koji odražavaju promjene koje program nastoji postići u čitavom programskom području kroz provedbu projekata. Rezultati i s njima povezane promjene, mjere se kroz pokazatelje rezultata koji su vezani za svaki specifični cilj programa.

Projektna intervencija logika

Projekti moraju strogo primjenjivati pristup usmjerenosti na rezultate, jasno odrediti rezultate prema kojima projekt teži, i povezati ih sa teritorijalnim izazovima i potrebama .

Usklađenost projektne intervencijske logike (npr. specifični ciljevi projekta, aktivnosti, ishodi i očekivani rezultati) **s određenim specifičnim ciljem programa preduvjet je za financiranje projekta** (vidi Poglavlje 2.2 u 2 dijelu priručnika, "Razvoj projektne intervencijske logike"). Projekti koji ne pokazuju jasnu poveznicu sa specifičnim ciljem programa i/ili ne doprinose određenom očekivanom rezultatu programa neće biti podržani putem programa suradnje Interreg SI-HR.

3.2 Teritorijalna relevantnost

Teritorijalna relevantnost jedan je od ključnih zahtjeva kvalitete za financiranje projekta. Prekogranična relevantnost mora se jasno dokazati kroz čitav projekt, što znači da se identificirani problemi ne mogu učinkovito riješiti na razini pojedine zemlje članice:

- ✓ rješenja zajednički razvijaju organizacije u različitim zemljama/regijama kroz zajednički rad na projektu, čime pokazuju jasnu prekograničnu dodanu vrijednost koja prelazi puke rezultate koji se mogu samostalno postići u uključenim zemljama/regijama;
- ✓ ishodi projekta moraju biti postignuti prekograničnim radnim pristupom;
- ✓ projekti moraju pokazati integriran pristup regionalnom razvoju pri čemu moraju uspješno uskladiti tematski (usklađivanje potreba uočenih na području) i teritorijalni pristup (stvarni učinci uočeni u prostoru programskog područja).

3.3 Relevantnost partnerstva

Kako bi se postigli konkretni projektni rezultati, primarno je uključiti partnere koji su najrelevantniji i najkompetentniji za razvoj, provedbu, komunikaciju kao i kapitalizaciju planiranih projektnih ishoda i rezultata. Iz toga proizlazi da za stvaranje relevantnog partnerstva treba uzeti u obzir tematsku kompetenciju i stručnost, te geografsku i institucionalnu relevantnost.

Partnerstvo treba odražavati integrirani teritorijalni pristup regionalnom razvoju koji će se primjenjivati na projektu. Svi partneri moraju biti uključeni na način koji pokazuje zajedničku provedbu i prekograničnu dodanu vrijednost projekta.

PRVI DIO: O PROGRAMU

Više o tome kako u projektu uspostaviti kvalitetno partnerstvo može se naći u 2. dijelu Priručnika u poglavlju 2.3.

3.4 Održivost

Održivost projektnih ishoda i rezultata ključna je za osiguranje utjecaja na područje i osiguranje dugoročne dobrobiti za stanovnike, a nastaviti će se i nakon završetka projekta, kako bi se postigli opći ciljevi projekta.

Stoga projekti moraju osigurati da postignuti ishodi i rezultati, budu trajni i prikladni za mogućnost njihovog daljnjeg nastavka i nakon završetka projekta.

Kako bi se postigla održivost, projekti moraju od samoga početka slijediti dugoročnu stratešku perspektivu preko koje kroz duži vremenski period postižu željene rezultate namijenjene ciljnim skupinama. Kako bi se postigle takve dugoročne dobrobiti, važno je razmotriti potrebe ključnih dionika, kao i institucionalni kontekst tijekom planiranja projekta. Posebno je važno da su ključni dionici i korisnici projekta aktivno uključeni već u ranim fazama razvoja projekta.

Treba razlikovati sljedeće dimenzije održivosti: **financijsku održivost** (financiranje *follow-up* aktivnosti i investicija, resursa za pokriće budućih operativnih troškova i troškova održavanja itd.) i **institucionalnu održivost** ("vlasništvo" nad ishodima projekta – koje će strukture omogućiti da rezultati, i nakon završetka projekta, postoje i da se razvijaju).

3.5 Horizontalna načela

Horizontalno načelo je načelo koje mora biti uključeno u cijeli program i u sve projekte. Zato svaki projekt koji bude odobren putem Programa Interreg SI-HR mora doprinijeti sljedećim horizontalnim načelima.

3.5.1 Održivi razvoj

Održivi razvoj uključen je kao horizontalno načelo u Programu suradnje. Zato svi projekti koje program podržava moraju slijediti određene politike i pravila. Podnositelji prijave moraju opisati doprinos održivom razvoju, i obrazložiti kako se načelo ekonomske, ekološke i socijalne održivosti uklapa u nacrt projekta i planirane aktivnosti.

3.5.2 Jednake mogućnosti i nediskriminacija

Projekti moraju osigurati da provedene aktivnosti unutar projekata budu u skladu s načelom jednakih mogućnosti i da ne stvaraju diskriminaciju bilo kakve vrste (na temelju spola, rase ili etničke pripadnosti, vjerskih ili osobnih uvjerenja, i na osnovi invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije).

Podnositelji prijave moraju opisati doprinos jednakim mogućnostima i nediskriminaciji, i obrazložiti kako se načelo jednakih mogućnosti uklapa u nacrt projekta i planirane aktivnosti.

Osim aktivnosti projekata koje su izričito usmjerene na smanjenje nejednakosti, svi projekti prijavljeni unutar bilo koje prioritetne osi poticati će se na integraciju mjera za promicanje jednakih mogućnosti i sprječavanje bilo kakvog oblika diskriminacije, kao npr. kroz aktivno

PRVI DIO: O PROGRAMU

rješavanje problema demografskih promjena i nejednakosti. Svi projekti će se poticati na integraciju mjera, koje aktivno nastoje umanjiti specifične izazove identificirane u programskom području (npr. bolje socijalno uključivanje skupina koje se nalaze u nepovoljnom položaju). Projekti se također potiču i na integraciju načela dostupnosti bez barijera na svim razinama.

3.5.3 Jednakost između žena i muškaraca

Projekti moraju osigurati da su provedene aktivnosti u skladu s načelom jednakosti između muškaraca i žena i da ne uzrokuju diskriminaciju bilo kakve vrste.

Podnositelji prijava moraju opisati doprinos ovome načelu i objasniti kako se načelo jednakosti uklapa u nacrt projekta i planirane aktivnosti.

Projekti podneseni unutar bilo koje prioritetne osi potiču se na integraciju mjera za rodne jednakosti, npr. integracijom jednakog sudjelovanja žena i muškaraca i/ili aktivno promicanje jednakosti među spolovima.

Općenito, projekti prijavljeni unutar bilo koje prioritetne osi snažno se potiču na integraciju aktivnosti vezane za rješavanje ekoloških pitanja i **smanjenje utjecaja na okoliš**, npr:

- ✓ Doprinos smanjenju zagađenja zraka vezano za promet i mobilnost (posebice za kratke putne udaljenosti)
- ✓ Doprinos razvoju zelenih infrastruktura i tehnologija.
- ✓ Doprinos većim mogućnostima za zapošljavanje, obuku, obrazovanje, te potpornim službama vezanih za zaštitu okoliša i održivog razvoja.
- ✓ Primjena zelene javne nabave na metodološki način.
- ✓ Izvedba mrežnih sastanaka umjesto sastanaka uživo, gdje je to moguće.
- ✓ Organizacija konferencija i događaja na održiv način (npr. spajanjem različitih sastanaka na jednome mjestu, smanjenjem tiskanja i upotrebom recikliranih materijala, korištenjem uređaja za videokonferencije itd).